

Exp enligt lista A samt R-M Lundström, I Wadensten, S Ljunggren, K Boutz,
860205 Jernberg, Roeck-Hansen, Borgcrantz

Till trafikförsäkringsbolagen

Jämkning av ersättning för inkomstbortfall och för pensionsförlust. Tillämpning av den s k 90 %-regeln.

I yttrande 18 december 1985 anförde nämnden bl a följande.

"N N, född 1962, ådrog sig vid en trafikolycka 27 augusti 1983 omfattande skallskador med blödningar såväl inom hjärnan som i hjärnans hinnor. Invaliditeten har bedömts till 100 % från och med olyckstillfället.

Vid tiden för olyckan var N N anställd som maskinförare hos sin far som äger ett större lantbruk. Efter akuttidens slut har N N inte kunnat återgå i något förvärvsarbete. Han vårdas numera på — sjukhus, långvårdsavdelningen. Vid tiden för olyckan var hans årsinkomst som maskinförare 72 000 kr. Före olyckshändelsen har N N bl a studerat på lantbruksskola samt genomgått militärtjänstgöring. Anledningen till de nämnda studierna var att det var planerat att N N tillsammans med sina bröder skulle överta driften av lantbruket.

Efter olyckan har N N uppburit ersättning från försäkringskassan och från AGS. Från och med maj 1985 har han beviljats hel förtidspension. AGS-ersättningen — som utgår skattefritt — har värdesäkrats från och med den 1 september 1985 och utgår därefter med 854 kr per månad. Bolaget har — med utgångspunkt från N N:s inkomst som maskinförare — beräknat hans inkomstunderlag till 72 000 kr för 1983, 80 000 kr för 1984 och 86 000 kr för 1985. N N:s inkomstförlust kan i och för sig beräknas enligt följande kalkyler.

1983

Inkomstunderlag		72 000 kr
därav för perioden 830827-831231		24 000 kr

Avgår

Ersättning från försäkringskassan	19 145 kr	
AGS-ersättning	720 kr	<u>19 865 kr</u>
Inkomstförlust för perioden		4 135 kr
Beräknad inkomstförlust för år		12 405 kr

1984

Inkomstunderlag		80 000 kr
-----------------	--	-----------

Avgår

Ersättning från försäkringskassan	66 879 kr	
AGS-ersättning	2 196 kr	<u>69 075 kr</u>
Inkomstförlust		10 925 kr

1985

Inkomstunderlag		86 000 kr
-----------------	--	-----------

Avgår

Ersättning från försäkringskassan;		
sjukpenning 850101-850430	å	23 040 kr
pension 850501-851231	å	27 904 kr
AGS-ersättning 850101-850430		720 kr
" " 850501-850831		5 944 kr
" " 850901-851231		6 832 kr
		<u>64 440 kr</u>
Inkomstförlust		21 560 kr

I likhet med bolaget anser nämnden att till grund för beräkningen av N N:s framtida inkomstbortfall bör läggas hans inkomstförhållanden per den 1 september 1985. Nämnden beräknar inkomstförlusten efter nämnda tidpunkt enligt nedanstående kalkyl.

Inkomstförlust 860101 - 65 år (antagen pensionsålder)

Inkomstunderlag		86 000 kr
<u>Avgår</u>		
ersättning från försäkringskassan	41 856 kr	
AGS-ersättning	20 496 kr	<u>62 352 kr</u>
Inkomstförlust för år		23 648 kr

I kalkylerna har nämnden räknat upp AGS-ersättningen till dubbla med hänsyn till skattefriheten.

Av polisutredningen som gjordes med anledning av trafikolyckan framgår att N N hade en alkoholkoncentration om minst 1,65 o/oo i blodet enligt prov taget strax efter olyckan. Vidare framgår att N N skadats genom att han som förare av bilen kört av vägen och därvid knäckt en stolpe. Enligt flera vittnesutsagor har N N kort före olyckan gjort flera värdslösa omkörningar samt hållit en hög hastighet. Enligt uppgift har Riksåklagaren beslutat att åtal inte skall väckas med anledning av skadehändelsen med hänsyn till humanitära skäl. Utredningen får anses ge vid handen att N N varit rattfull och att han medverkat till skadan genom värdslöshet. Som bolaget föreslagit bör därför den N N tillkommande ersättningen från trafikförsäkringen skäligen jämkas till hälften. Vad avser jämkning av inkomstersättningen bör emellertid följande uppmärksammas.

Av nämndens cirkulärreferat nr 2/1980 framgår att skadelidande, vars skada inträffat efter nya trafikskadelagstiftningens ikraftträdande och som är berättigad till ersättning för inkomstbortfall, bör i jämkningssituationer i regel vara tillförsäkrad sådan inkomstnivå att den verkliga inkomsten tillsammans med ersättning från trafikförsäkringen inte kommer att understiga 90 % av inkomstunderlaget såsom oskadad. I förevarande fall utgör dessa inkomstnivåer 64 800 kr för år för tiden 27 augusti - 31 december 1983, 72 000 kr för 1984 och 77 400 kr för år från och med 1985.

Vid jämkning till hälften av ersättningen till N N för inkomstförlust uppgår den således jämkade ersättningen till, avrundat, 6 200 kr för år för tiden 27 augusti - 31 december 1983, 5 500 kr för 1984, 10 800 kr för 1985 och till 11 900 kr för år från och med den 1 januari 1986 - 65 år.

Beloppen för 1985 och för tiden 1 januari 1986 och till dess N N fyller 65 år bör, för att de tillsammans med den verkliga inkomsten skall uppnå 90 % av inkomstunderlaget, höjas så att ersättningen för perioderna bestäms till, avrundat, 13 000 kr respektive 15 100 kr för år.

Utifrån vad som är upplyst om N N:s förhållanden beräknar nämnden hans pensionsförlust i enlighet med nedanstående kalkyl.

ATP-förlust

N N:s situation som oskadad

Inkomstunderlag 86 000 kr
 vilket ger pensionspoäng 2,94 som även
 får antas för framtiden

$$\text{ATP} = \frac{60 \% \times 2,94 \times 21\ 800 \text{ kr} \times 30}{30} = 38\ 455 \text{ kr}$$

N N:s situation som skadad

Medelpoäng vid ATP-beräkningen = 1,23

$$\text{ATP} = \frac{60 \% \times 1,23 \times 21\ 800 \text{ kr} \times 30}{30} = 16\ 088 \text{ kr}$$

ATP-förlust = 22 367 kr

STP-förlust

På grund av förlust av ATP-poäng med 2,94-1,23 = 1,71
 kan STP-förlusten beräknas till

$$10 \% \text{ av } 1,71 \times 21\ 800 \text{ kr} = 3\ 728 \text{ kr}$$

Summa ATP- och STP-förluster 26 095 kr

Med hänsyn till att N N bör tillförsäkras ett belopp som tillsammans med den verkliga inkomsten skall uppnå 90 % av inkomstunderlaget beräknar nämnden hans ersättning för pensionsförlust enligt kalkylen nedan.

N N:s pension som oskadad

Folkpension för år	20 928 kr	
ATP för år	38 455 kr	
STP för år	8 600 kr	67 983 kr
90 % av pension som oskadad		61 185 kr

N N:s pension som skadad

Folkpension för år	20 928 kr	
ATP för år	16 088 kr	
STP för år	4 861 kr	- 41 877 kr
Pensionsförlust för år		19 308 kr

Sammanfattningsvis bör således ersättning för inkomstförlust till N N utges med 6 200 kr för år för 27 augusti - 31 december 1983, 5 500 kr för 1984, 13 000 kr för 1985, 15 100 kr för år för tiden 1 januari 1986 och till dess N N fyller 65 år samt med 19 400 kr för år under återstoden av hans livstid."

Stockholm 18 december 1985

Christina Ljungquist
Christina Ljungquist